

De Schaduwbokser

De stok die een vuist werd en toch weer een stok wou zijn.

Achter de tralies, op een eiland, woonde Rolihlahla, een Afrikaanse bokser. Hij was 1,85 lang en had het lichaam en de kracht van een zwaargewicht.

Zijn oefeningebn begonnen om 04.00 in de ochtend. Eerst deed hij zo veel mogelijk buikspieroefeningen in zijn claustrofobische kleine cel. Daarna drukte hij zich honderd keer op met zijn vingertoppen, maakte vijftig diepe kniebuigingen en schaduwbokste tegen een vochtige muur. Hij sloot de sessie af door drie kwartier te rennen zonder vooruit te komen. Het waren de oefeningen die gevangenen 46664 decennia achtereen van maandag tot donderdag consequent uitvoerde.

Hij geloofde dat bewegen niet alleen de sleutel is voor fysieke gezondheid maar ook voor geestesrust. In zijn vroegere jaren reageerde hij zijn woede ook al liever af op een boksbal dan op een kameraad of een politieagent. Bewegen vermindert de stress en stress is de vijand van sereen zijn. Hij ondervond dat hij beter werkte en helderder dacht als hij zich lichamelijk goed voelde en zo werd training een van de meest onflexibele diciplines in zijn leven. In de gevangenis was het al helemaal essentieel om een uitlaatklep te hebben voor je frustaties.

Zijn liefde voor het boksen was ontstaan in zijn jeugd. In de velden rond het dorpje Qunu vocht Rolihlahla uren per dag met vuisten en stokken tegen andere jongens uit de trankei, de streek waar hij vandaan kwam. Rolihlahla hield van stokvechten. Hij was er best goed in. Zijn vader eiste dat ook van hem. Stokvechten was een essentiële bezigheid van iedere plattelandsjongen. Iedereen deed het.

Rolihlahla was vaardig in de verschillende technieken van slaan, pareren, dreigen naar één kant, toeslaan aan de andere kant, weggomen van een tegenstander met goed voetenwerk. Zijn voornaamste ambitie was: Afrikaans kampioen stokvechten worden.

Stokvechten was een echte "Martial Art". Het draaide om zelfverdediging, strategisch inzicht, tactiek, kracht, en uithoudingsvermogen. Je moest kunnen ontvangen, uitdelen, vallen en weer opstaan. Het was een goed fundament voor wat komen ging.

Hij werd volwassen en ging rechten studeren en sporten was een vast onderdeel van de dag. Als tennisser was hij een wat conservatieve speler met een harde forehand en een zwakke backhand. Op het voetbalveld liep hij voornamelijk in de weg. Vanuit zijn ervaring met stokvechten was het een natuurlijke stap voor hem naar de edele sport van het boksen. Hij deed het voornamelijk voor zijn plezier. Hij blonk er niet in uit. Hij kreeg zelfs bokslles. Madiba, zoals zijn clannaam luidde, moest daar van een "inheemse primitieveling" worden veranderd in een gelovige en gezagsgetrouwe "zwarte britse heer". Vrijwel al zijn leraren waren blanke Britten en de leerlingen moesten sporten op de britse manier. Ze voetbalden met leren ballen, spoeelden cricket met megelijk slaghout en boksten met stinkende handschoenen die waren gedragen door vele andere britse heren. Madiba werd een echte Corinthian. Drinken deed hij zelden. Roken was slecht voor zijn zorgvuldig opgebouwde vconditie. Schelden vond hij ordinair. Zelfs de rotzakken werden door hem "chap" genoemd. In de ring gedroeg hij zich net zo beschaafd. Rolihlahla dacht altijd na over de consequenties van zijn handelen. Geduldig cirkelde hij rond zijn tegenstander en pas na lang afwachten bepaalde hij zijn strategie. Hij bokste om fit te zijn, om zichzelf te ontwikkelen en zijn geest scherp te houden.

Dat had hij ook nodig want de uitdagingen lieten niet lang op zich wachten. In zijn rol als afgestudeerd advocaat wisten veel zwarte mensen hem te vinden. De blanken boeren werden steeds repressiever en hij moest hij steeds weer nieuwe strategieën ontwikkelen om het onrecht wat de zwarte man werd aangedaan aan te vechten. Met vallen en opstaan steeds weer nieuwe wegen bewandelen om het hoofd te bieden aan de zoveelste apartheidswet. Maar het boksen bleef. Het gaf hem afleiding en ook de inspiratie om altijd weer op te staan en verder te gaan.

Vanuit zijn onschuldige dorpse mentaliteit geworteld in een eenvoudig dorpje op het platteland van de Transkei komt Rolihlahla langzaam tot de ontdekking dat zijn wereld er lelijk uitziet omdat sommige mensen de macht hebben hem zo in te kleuren. Hij begrijpt er niks van en leert door zich aan te passen hoe je ermee om kan gaan, ondanks dat het een mijnenveld is.

Ook leert hij zijn eigen vooringenomenheid en oordelen tegen de communisten en andere groepen die ook door de blanke boeren onderdrukt werden los te laten en beseft hij steeds meer dat ze samen op moeten trekken en zich niet moeten laten verdelen. Dat is zeker niet makkelijk voor hem. Hij heeft heel veel wantrouwen maar zijn geworteld zijn in de Ubuntu levensvisie van zijn cultuur helpt hem dit langzaam te overkomen. Hij herinnerd zich nog de lange avonden als iedereen in zijn dorp op het marktplein bij elkaar kwam om een probleem te bespreken en dat niemand naar huis ging voordat iedereen zijn of haar mening geuit had en de oplossing voor iedereen draaglijk was. Het idee dat je alleen wellicht sneller bent maar samen kom je verder was een deel van hem en dat hielp hem de onoverbrugbare meningverschillen steeds weer te overbruggen.

Na heel lang steeds weer geweldloosheid en zijn intelligentie als advocaat tegenover de blanke boer in te zetten komt Rolihlahla tot de overtuiging dat geweld toch ingezet moet worden en al gauw is hij het hoofd en gezicht van de beweging die probeert het dagelijkse bestuur van Zuid-Afrika te ontregelen met aanslagen en sabotage acties. Hij moet onderduiken. Maar zelfs als onderduiker en persona non grata gaan zijn ochtendoefeningen om 04.00 uur stipt door en zelfs de mensen waar hij onderduikt, zwart of wit, zijn dan vroeg in de ochtend mee aan het doen. Naar buiten kan niet, dan maar trainen op de vierkante meter. Hij laat zich niet afleiden van zijn dagelijks ritueel. Zijn gastheren geloven het eerst niet maar al gauw worden ze gevangen door de overtuiging van deze vastbesloten zwarte man dat fit zijn belangrijk is.

Dan wordt hij opgepakt en beland in de gevangenis op een eiland. Hij is dan inmiddels al zo bekend dat hij een politieke gevangene is. De autoriteiten zitten met ze in de maag en dit is het beste wat ze kunnen verzinnen. Daar begint de transformatie plaats te vinden van de bokser naar een mens die zijn woede en frustratie leert omzetten in een vriendelijke rotsvaste overtuiging. Hij komt zichzelf tegen in de bizarre omstandigheid van de gevangenis met alle ups en downs en wat doet hij? Hij verdiept zich op allerlei mogelijke manieren in zijn tegenstander. Hij leert hun taal, leest boeken over de blanke boeren en leert ze kennen vanuit hún culturele standpunt. Langzaam groeit deze rauwe diamant uit tot de zuivere edelsteen door de grondige werking van de omstandigheden en de overgave van Mandela aan zijn lot dat hij degene is die het moet gaan doen en dat uiteindelijk de goede zaak zal zegevieren. Wanneer dat is te afwachten maar de intentie en zijn overtuiging blijven overeind. En met deze ook zijn lichamelijke oefeningen. Zelfs zijn gevangenisbewaarders worden door zijn invloed geraakt en na 27 jaar komt hij vrij en is het pleit beslecht. Hij wordt de eerste zwarte president van Zuid-Afrika.

Dat hij in zichzelf alle verschillen tussen blank en zwart opgelost had, blijkt uit dit verhaal. Hij is al enkele weken tot president verkozen en de staf van de vorige president, voornamelijk blanke mensen, beginnen zich heel erg ongemakkelijk te voelen. Ze willen een bespreking met de president en vragen hem waarom hij ze zolang martelt en in ongewisse laat over hun ontslag zoals dat de gewoonte is bij elke wisseling van de wacht. Hij is stomverbaasd dat het zo werkt. En hij is tevreden met hoe ze hun werk doen en hij ziet geen reden om iemand te ontslaan. Hij vraagt dan officieel om hij met hun mag samenwerken en hoopt dat iedereen voor hem zal blijven werken omdat alles op rolletjes loopt. Hij geeft hiermee impliciet het voorbeeld voor de hele natie dat samen de weg is en niet alleen.

Dat zijn martial arts kant altijd op de achtergrond een rol is blijven spelen blijkt aan het eind van zijn leven. Hij zat dan graag thuis met zijn stok te genieten van het uitzicht over zijn streek, de Transkei. De oude bokser vertelde de klein- en achterkleinkinderen hoe hij in de velden rond Qunu met zijn vuisten en met stokken vocht met leeftijdsgenoten. Hij wilde kampioen stokvechten worden van de Transkei. Dan zou zijn leven geslaagd zijn.

Ubuntu

In Ubuntu zien we een aantal deugden terug.

Wat zijn de traditionele deugden?

1. **Prudentia** (Voorzichtigheid - verstandigheid – [wijsheid](#), oordelen met begrip en ervaring)
2. **Iustitia** ([Rechtvaardigheid](#) - rechtschapenheid)
3. **Temperantia** (Gematigdheid - matigheid - zelfbeheersing)
4. **Fortitudo** ([Moed](#) - sterkte - vasthoudendheid - standvastigheid - focus)
5. **Fides** ([Geloof](#)), in Latijnse teksten vaak omschreven als *Pietas*(loyaliteit, toewijding, devotie, liefde en compassie)
6. **Spes** ([Hoop](#), vertrouwen) 7
7. **Caritas** ([Naasteliefde/Liefde](#) - liefdadigheid)

Ubuntu betekent medemenselijkheid.

Het geheel is meer dan de som van de delen.(rechterhersenheft)

De leiderschapstijl vanuit Ubuntu is dienstbaarheid.

Ubuntu is samengesteld uit Ubu = allesomvattend, het universum en ntu = ontwikkelen, ontvouwen.
Dus het leven eren en viereen als een ontwikkeling van het het universum in onszelf door de onderlinge afhankelijkheid van niet alleen de ander maar van alle levende organismen.

Geankerd in Ubuntu is je uitgangspunt wij en niet ik. Inclusiviteit zoals in Kashmir Shaivism(India – In alles god zien).

Je deelt wat je hebt. Niet alleen qua materieel bezit maar zeker ook je kwaliteiten en talenten. Je hebt dus zeker wat te geven. Je bent welkom om bij te dragen met je unieke kwaliteiten.

Gevoelens van lief en leed laten bestaan, het weten te accepteren als onderdeel van het bestaan. Door het te delen lossen ze op. Dus zeker ook vreugdevol kunnen zijn.

Empathisch zijn. Actief luisteren.

*In Tai Chi Tui shou(handen duwen): het lied van de onderzoekende handen. **Ting Dong Zou Hua Fa**
Ting = Actief luisteren, uitreikend. Dong is begrijpen. Zou is volgen, niet onderbreken. Hua is neutraliseren, oplossend zijn, de ander zich begrepen laten voelen. Fa is effectief antwoord geven.*

Deze basale houding van actief luisteren is de basis voor ware democratie en wordt in afrika beschreven als onder een boom zitten en praten tot dat iedereen (min of meer) instemt. Het streven is gelijkwaardigheid en tolerantie. Van iemand anders zijn of haar mening. Vanuit vreugde en compassie streven naar harmonie.

De uitdaging is om je talenten te ontwikkelen, maar dat moet wel gebeuren in harmonie met jouw mogelijkheden. Dromen mag maar willen wat je kan is de weg ipv te kunnen wat je wil.

Wijsheid is volgens het Ubuntu het accepteren van basale waarden, het in praktijk brengen van deze waarden en ze uiteindelijk integreren in het dagelijkse leven. iedereen deelt en draagt bij op zijn eigen wijze.